

Scenariusz zajęć z zakresu doradztwa zawodowego pt. „Nauka zawodu w rzemiośle”

Cel: Zapoznanie uczniów z informacjami na temat modelu nauki w rzemiośle.
Zachęcenie uczniów klasy 7 i 8 do wyboru nauki w rzemieślniczym modelu kształcenia.

Grupa wiekowa: 7 i 8 klasa szkoły podstawowej (12-15 lat)

Czas trwania zajęć: 45 minut

Liczebność grupy: min. 10 osób

Materiały:

Instrukcja przygotowania gry zawodoznawczej na stronie Kahoot - do zapoznania się dla prowadzącego zajęcia

Prezentacja multimedialna pt. „Nauka zawodu w rzemiośle”

Karta pracy - *Moja dalsza ścieżka edukacyjno-zawodowa (czyste karty lub z nadrukiem tytułowym)*

Film: „*Fach w ręku - dzień z życia ucznia branżowej szkoły I stopnia*”

(link do filmu: www.youtube.com/watch?v=QmBrJY-GPHs)

Dostęp uczniów do smartfona, tabletu lub komputera (jeżeli nie każdy uczeń ma możliwość dostępu do urządzenia można uczniów podzielić na pary). Ważna informacja: Poinformować uczniów o takiej potrzebie z wyprzedzeniem, przed planowanym dniem spotkania.

Sala wyposażona w komputer, rzutnik multimedialny lub tablicę multimedialną z dostępem do Internetu.

Prezentacja zawiera najistotniejsze elementy dotyczące nauki zawodu, uzupełniają ją dodatkowe materiały, a poniższy scenariusz zawiera wskazówki, na co należy zwrócić szczególną uwagę podczas ich prowadzenia. Uczeń podczas zajęć powinien otrzymać dodatkowe materiały w formie papierowej lub elektronicznej, dostępne na stronie internetowej Izby Rzemieśniczej www.irpoznan.com.pl. Stanowią one uzupełnienie tematu i będą dawały możliwość powrót do najistotniejszych informacji w przyszłości.

Przedstawienie się

Osoba prowadząca wita się i krótko opowiada o temacie lekcji.

Pytania na rozgrzewkę

Następnie prowadzący, aby nawiązać relację i interakcję z uczniami zadaje kilka krótkich pytań na rozgrzewkę. Nie czeka zbyt długo na odpowiedź uczniów. Pytania te mają za zadanie zainteresować uczniów tematyką zajęć, także pozwolić

prowadzącemu na wstępną orientację, jaka jest znajomość uczniów w temacie rzemiosła:

Kto wie, kto piecze chleb, z którego mama, czy tata robi Wam kanapki?

A do kogo idzie się, jak zepsuje się samochód?

Czyja mama chodzi czasem do fryzjerki?

Jak myślicie, kto kładł kafelki w łazienkach w Waszej szkole?

Po uzyskaniu odpowiedzi prowadzący podsumowuje: *Wszystkie wymieniane przez Was osoby to rzemieślnicy. W związku z tym, jak myślicie, czy rzemieślnicy są potrzebni w naszym życiu czy nie?*

Quiz o rzemiośle - 5 minut

Prowadzący przedstawia zasady gry na stronie Kahoot. Podaje uczniom adres strony: <https://kahoot.it/> oraz wygenerowany pin. Pin generowany jest poprzez stronę: kahoot.com, po wcześniejszym zalogowaniu się na swój profil. Szczegółowe informacje na temat przygotowania i uruchomienia gry znajdują się w instrukcji przygotowania gry zawodoznawczej (dokument w załączeniu).

Uczestnicy gry na swoich urządzeniach widzą klawisze wyboru prawidłowej odpowiedzi. Na ekranie w klasie lub tablicy multimedialnej uczestnicy zabawy widzą pytanie wraz z grafiką.

Teraz na swoich urządzeniach widzicie quiz o rzemiośle. Rozpocznijcie grę i sprawdźcie, czy znacie odpowiedzi na zadane pytania.

Aby wskazać uczniom istotę rzemiosła w życiu codziennym oraz przeprowadzić miękkie przejście od quizu do dalszych zagadnień, prowadzący zadaje krótkie pytania (pytanie) uczniom, nawiązując do wykonanego przed chwilą quizu. Pytania te mają za zadanie zainteresować uczniów dalszą tematyką zajęć, a także pozwolić prowadzącemu wstępnie zorientować się, jakie opinie uczniów na temat nauki w rzemiośle pojawiają się najczęściej, czy w życiu codziennym uczniowie mają kontakt z usługami rzemieślniczymi, oraz konkretnie z jakimi, a także czy uczniowie wiedzą, jak można zostać rzemieślnikiem.

Jak myślicie, czy rzemiosło jest nam potrzebne?

Czy dzisiaj ktoś z Was korzystał z usług rzemieślnika? Z jakich?

Jak Waszym zdaniem można zostać rzemieślnikiem?

Czym jest rzemiosło?

Po wykonaniu przez uczniów quizu prowadzący przechodzi do dalszej części prezentacji i wyjaśnia czym jest rzemiosło.

Podczas rozwiązywania quizu mieliście okazję poznać kilka haseł i zawodów, które związane są z rzemiosłem. Jednak czym tak dokładnie jest rzemiosło?

Prowadzący wyjaśnia, czym jest rzemiosło oraz zaznacza istotę kwalifikacji zawodowych.

Rzemiostem jest wykonywanie pracy polegającej na wykonywaniu przedmiotów lub świadczeniu usług przez osoby posiadające odpowiednie umiejętności i wiedzę. Te specjalne umiejętności nazywamy kwalifikacjami zawodowymi.

Schemat szkolnictwa po szkole ponadpodstawowej

Odpowiadając uczniom na pytanie (3 slajd) prowadzący pokazuje na obrazku schemat szkolnictwa po szkole podstawowej, oraz jakie opcje wyboru spośród różnych typów szkół mają uczniowie.

Już niedługo będziecie podejmować decyzję związaną z wyborem szkoły ponadpodstawowej. Dlatego warto przyrzeć się możliwościom wyboru z różnych typów szkół.

Po szkole podstawowej macie opcje wyboru spośród: Liceum Ogólnokształcącego, Technikum i Branżowej Szkoły I st.

Na rysunku pojawia się także Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy jest to szkoła przeznaczona dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Jeżeli po szkole ponadpodstawowej wybierze dalsze kształcenie to po Liceum Ogólnokształcącym możecie kształcić się w Szkole Policealnej lub na Studiach. Po Technikum również możecie kontynuować naukę w Szkole Policealnej lub na Studiach. Po Branżowej Szkole I st. możecie kontynuować naukę w Liceum Ogólnokształcącym dla dorosłych lub w Branżowej Szkole II st. Po ukończeniu jednej z nich możecie również dalej uczyć się w Szkole Policealnej lub na Studiach. Po ukończeniu każdej szkoły ponadpodstawowej możecie podjąć się nauki na Kwalifikacyjnych Kursach Zawodowych.

Opowiadając uczniom o różnych typach szkół po ukończeniu nauki w szkole ponadpodstawowej prowadzący zaznacza, że po zakończeniu każdej z nich uczeń może podjąć pracę zawodową. Podkreśla jednak zasadniczą różnicę w przygotowaniu do podjęcia pracy po ukończeniu konkretnych typów szkół.

Jak dobrze się przyjrzyjecie po ukończeniu każdego typu szkoły możecie podjąć się pracy zawodowej. Jednak niektóre z tych typów szkół szybciej przygotowują Was do podjęcia pracy w niektórych zawodach.

Ćwiczenie na karcie pracy - Moja dalsza ścieżka edukacyjno-zawodowa

Prowadzący prosi uczniów o zapisanie swoich zainteresowań i oczekiwań, co do dalszej ścieżki edukacyjnej na Karcie pracy - Moja dalsza ścieżka edukacyjno-zawodowa, zapowiadając, że będzie to potrzebne na dalszym etapie zajęć. Do tego zadania prowadzący wróci po opowiedzeniu uczniom o tym, co wyróżnia naukę zawodu w rzemiośle.

Co różni szkoły ponadpodstawowe?

Prowadzący wskazuje na tabelkę obrazującą różnice pomiędzy typami szkół w różnym zakresie i wyjaśnia każdą z nich. Tabela zawarta jest w dodatkowych materiałach wydrukowanych lub można wskazać możliwość jej elektronicznego pobrania ze strony internetowej Izby: www.irpoznan.com.pl

Obecnie wybieracie szkołę ponadpodstawową spośród: Liceum Ogólnokształcącego, Technikum i Branżowej Szkoły I st. Sprawdźmy, czym różnią się te trzy typy szkół.

Prowadzący wskazuje różnice w dalszym kształceniu po ukończeniu szkoły ponadpodstawowej.

Pierwszą różnicą jest czas trwania nauki w poszczególnych typach szkół. Nauka w Liceum Ogólnokształcącym trwa 4 lata, w Technikum 5 lat zaś, w Branżowej Szkole I st. 3 lata. Po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego lub Technikum otrzymujecie wykształcenie średnie, zaś po ukończeniu Szkoły Branżowej I st. wykształcenie zasadnicze branżowe. Kończąc naukę w pierwszych dwóch typach szkoły możecie podejść do matury. Wiąże się to z tym że podczas nauki w liceum wybieracie klasy z 2-3 przedmiotami rozszerzonymi, zaś w technikum 1-2 przedmiotów rozszerzonych. Jednak po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego nie jesteście przygotowani do wykonywania konkretnego zawodu, ponieważ w tym typie szkoły nie jest prowadzone nauczanie konkretnych kwalifikacji w zawodzie. W wypadku Technikum nauczanie dotyczy od 1 do 2 kwalifikacji, zaś w Szkole Branżowej I st. 1 kwalifikacji. Zdobycie kwalifikacji zawodowej wiąże się z egzaminem, który potwierdza zdobycie przez ucznia danej kwalifikacji zawodowej.

Tak jak wspomnieliśmy na samym początku naszego spotkania kwalifikacje to umiejętności i wiedza pozwalające na wykonywanie pracy polegającej na tworzeniu przedmiotów lub świadczeniu usług.

Prowadzący wskazuje na znaczące różnice, jeżeli chodzi o kształcenie zawodowe między Liceum Ogólnokształcącym, a pozostałymi typami szkół po szkole ponadpodstawowej.

Nauka w liceum nie obejmuje praktyk zawodowych. W technikum zaś praktyki zawodowe obejmują 280 godz., jest to około 8 tygodni w ciągu 5 lat. W szkole branżowej I st. zajęcia praktyczne odbywają się 2-3 dni w tygodniu przez 3 lata. We wszystkich typach szkół uczycie się języka obcego. W liceum ogólnokształcącym m.in. dwóch, w technikum dwóch zaś w szkole branżowej min. jednego.

Nauka zawodu w Branżowej Szkole I st.

Prowadzący opowiada uczniom, jak wygląda nauka w zawodzie oraz wyjaśnia, co wyróżnia Branżową Szkołę I st.

Przyjrzyjmy się bliżej nauce zawodu w Branżowej Szkole I st.

Podczas nauki w tym typie szkoły istotne jest połączenie praktycznej i teoretycznej nauki zawodu. Teoretyczne przygotowanie uzyskuje się poprzez naukę w klasach zawodowych lub wielozawodowych. Przygotowanie praktyczne możecie zdobywać poprzez naukę i nabywanie umiejętności w pracowniach szkolnych, u pracodawcy, w centrach kształcenia zawodowego. Informację, jak można znaleźć zakład do odbycia praktyk zawodowych można uzyskać w Izbie Rzemieślniczej i w poszczególnych Cechach. Podpisując umowę u pracodawcy o praktyczną naukę zawodu, macie możliwość zdobycia niezbędnej wiedzy i umiejętności do wykonywania pracy. Podpisując umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, jesteście nie tylko uczniami, ale i młodocianymi pracownikami,

zarabiając swoje pierwsze pieniądze. Wybór tego typu nauki umożliwia Wam naukę w naturalnym środowisku pracy, gdzie spotykacie się z różnymi sytuacjami i zadaniami, a także pracujecie z użyciem najnowszych technologii i co najważniejsze macie najwięcej godzin przeznaczonych na kształcenie praktyczne.

Przykładowy plan zajęć w szkole branżowej I stopnia wygląda w ten sposób, że w wybrane dni w tygodniu, np. trzy dni (w poniedziałek, wtorek i środę) odbywają się zajęcia teoretyczne w szkole, a w pozostałe dni tygodnia realizowana jest praktyczna nauka zawodu u pracodawcy. Te proporcje wyglądają różnie w zależności od roku nauki oraz szkoły. Niektóre szkoły mają kształcenie zorganizowane w systemie tygodniowym – tydzień nauki w szkole, tydzień nauki u pracodawcy.

Jak wygląda nauka zawodu w rzemiośle?

Prowadzący przybliży uczniom tematykę nauki w rzemiośle, wskazując, co jest charakterystyczne w tym trybie kształcenia.

Naukę zawodu w rzemiośle rozpoczynasz od zdobycia doświadczenia i praktycznych umiejętności w zakładzie rzemieślniczym. Swoje wykształcenie uzupełniasz o wiedzę teoretyczną podczas nauki w Branżowej Szkole I st. Po podpisaniu umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego otrzymujesz niezbędne doświadczenie i umiejętności do wykonywania konkretnego zawodu. Następnie po trzech latach nauki możesz przystąpić do egzaminu czeladniczego i uzyskać świadectwo czeladnicze w zawodzie, którego się uczyłeś. Izby Rzemieślnicze i Cechy Rzemiosł pomagają w momencie, w których masz pytania i wątpliwości.

Co to znaczy dualny system kształcenia w rzemiośle?

Prowadzący wyjaśnia uczniom, na czym polega dualny system kształcenia w rzemiośle i jakie są jego atrybuty.

Jak sami widzicie dualny system kształcenia w rzemiośle to połączenie nauki teoretycznej związanej z zawodem, która odbywa się w szkole, a także nabywania doświadczenia i umiejętności w praktyce, podczas pracy w zakładach i firmach. Rzemiosło jako jedyne daje możliwość zdobycia zawodu w elastycznych formach i wielu zawodach, także pozaszkolnych. Co ważne – teoria może być realizowana przez szkołę branżową lub w systemie pozaszkolnym, a praktyczna nauka zawodu poprzez firmę rzemieślniczą w ponad 140 zawodach, również takich, które nie są przewidziane do nauczania teoretycznego w szkole branżowej.

Film Fach w ręku - dzień z życia ucznia branżowej szkoły I stopnia

Prowadzący pokazuje uczniom film, który przedstawia życie prawdziwych uczniów w 2 i 3 klasie szkoły branżowej I st., którzy są zadowoleni z wybranego zawodu, firmy i szkoły.

(link do filmu: www.youtube.com/watch?v=QmBrJY-GPHs)

Co wyróżnia naukę zawodu w rzemiośle?

Objaśnienie uczniom, co wyróżnia naukę w rzemiośle od pozostałych ścieżek kształcenia.

Przede wszystkim nauka zawodu w rzemiośle pozwala wam na zdobycie konkretnego zawodu i niezbędnego doświadczenia. Pozwala wam także na szybsze usamodzielnienie poprzez wynagrodzenie za pracę. Nauka zawodu w rzemiośle kończy się egzaminem i tytułem czeladnika. Macie także możliwość kontynuowania nauki w szkole branżowej II stopnia, a także zdania matury i pójścia na studia. Możecie także podjąć pracę w rodzinnej firmie lub założyć własną działalność gospodarczą.

Prowadzący wskazuje na duże zapotrzebowanie na pracowników w województwie wielkopolskim.

Obecnie w województwie wielkopolskim jest ogromne zapotrzebowanie na pracowników posiadających konkretny fach.

Ćwiczenie na karcie pracy - Moja dalsza ścieżka edukacyjno-zawodowa

Prowadzący wraca do zapisków uczniów na ich indywidualnych kartach pracy, gdzie uczniowie zapisywali swoje zainteresowania i oczekiwania, co do dalszej ścieżki edukacyjnej.

Wróćmy na chwilę do waszych zapisków na karcie pracy dotyczących waszych pomysłów, co do dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej. Sprawdźcie proszę, czy zapisane przez was pomysły można dopasować do oferty, z którą przed chwilą się zapoznaliście.

Zawody, w których prowadzona jest nauka w rzemiośle

Krótką prezentacją zawodów, w których prowadzona jest nauka w rzemiośle na zdjęciach zawodów z różnych branż, które pokazują nazwę branży.

Istnieje wiele zawodów, w których prowadzona jest nauka w rzemiośle.

Jest ich około 140, w których prowadzona jest nauka u pracodawców rzemieślników, w tym 60 zawodów szkolnych.

Rozwój kariery zawodowej w rzemiośle - Jak wyruszyć w zawodową podróż?

Prezentujący wskazuje na rysunek obrazujący etapy rozwoju kariery zawodowej w rzemiośle.

Jakie są etapy rozwoju kariery zawodowej w rzemiośle?

Prowadzący wymienia najważniejsze kroki do rozpoczęcia nauki zawodu w rzemiośle.

Swoją drogę warto zacząć od poznania swoich predyspozycji i talentów, a następnie na ich podstawie wybrać zawód i szkołę branżową I stopnia. Następnie znaleźć firmę, która posiada warunki do realizacji nauki zawodu oraz kadrę z uprawnieniami do szkolenia. Pomoże wam w tym kontakt z Cechem z regionu, Izbą, lub możecie samodzielnie poszukać firmy. Wszelkie informacje na ten temat znajdziecie na stronie internetowej Izby www.irpoznan.com.pl. Aby rozpocząć naukę w rzemiośle trzeba także uzyskać zaświadczenie od lekarza medycyny o zdolności do wykonywania zawodu a także podpisać umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego za pośrednictwem cechu.

Podsumowanie, a także informacje teleadresowe Wielkopolskiej Izby Rzemieśniczej w Poznaniu

Podsumowując zajęcia prowadzący zachęca uczniów do zastanowienia się, jakie korzyści przynosi nauka w zawodzie. Prosi, aby każdy uczeń (runda odpowiedzi wszystkich uczniów) powiedział jedną zaletę nauki w rzemiośle. Aby zachęcić do odpowiedzi może odliczyć czas, np. 5, 10 sekund na odpowiedź. Alternatywą dla tego ćwiczenia jest podanie przez prowadzącego listy zalet i innych wad proponowanego nauczania. "Czy zgadzacie się, że..." TAK: Uczniowie, którzy zgadzają się z tym, co mówi nauczyciel wstają/podnoszą rękę. NIE: Uczniowie, którzy nie zgadzają się z tym, co mówi nauczyciel siedzą/nie podnoszą ręki/kładą się na ławce.

Przykładowe pytania do zastosowania:

Czy zgadzacie się, że podczas nauki w Branżowej Szkole I st. jest najwięcej zajęć praktycznych?

Czy zgadzacie się, że dualny system kształcenia w rzemiośle to połączenie nauki teoretycznej i praktycznej ?

Czy zgadzacie się, że z rzemiosłem mamy do czynienia w życiu codziennym?

Czy to prawda, że Branżowa Szkoła I st. trwa 3 lata?

Czy zgadzacie się/to prawda, że .....

Na koniec prowadzący wskazuje stronę internetową Wielkopolskiej Izby Rzemieśniczej w Poznaniu i instruuje, gdzie uczniowie znajdą dodatkowe informacje i materiały.

Wszelkie dodatkowe informacje na temat nauki zawodu i zawodach rzemieślniczych oraz niezbędne materiały znajdziecie na stronie internetowej Wielkopolskiej Izby Rzemieśniczej w Poznaniu www.irpoznan.com.pl

Na przedostatnim slajdzie prezentacji znajduje się przekierowanie na stronę internetową Izby. Wystarczy najechać myszką na ekran monitora i kliknąć.